

СИЛАБУС КУРСУ «Вступ до літературознавства»

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність: **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Предметна спеціальність: **014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))**

Спеціалізація: **014.028 Польська мова та зарубіжна література**

Додаткова предметна спеціальність: **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Польська мова і література. Українська мова і література»**

Рік навчання: **1**

семестр: **2**

Кількість кредитів: **4**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПІБ

к. філол. н., д. іст. н., проф. **Леся Біловус**

Контактна інформація: l.bilovus@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до літературознавства» є ознайомлення з літературознавством, його головними проблемами (głównymi problemami wiedzy o literaturze), його структурою, термінологією, а також складання уявлення про літературний процес (proces historyczno literacki) у національному (зокрема, польському) та світовому красному письменстві.

Навчальний курс «Вступ до літературознавства» є однією із загальнометодологічних дисциплін, які покликані сформувати цілісну систему філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ. Навчальний курс ставить за *мету* ознайомити слухачів із проблематикою літературознавчої науки в її міждисциплінарних зв'язках з іншими гуманітарними царинами, навчити студентів вільно володіти понятійним апаратом для аналізу, інтерпретації та оцінки літературних творів, орієнтуватися в літературному процесі минулих епох і нашої сучасності.

Зміст пропонованого курсу передбачає короткий виклад історії літературознавства, ознайомлення із специфічними ознаками одного з видів мистецтва – словесного та необхідними складовими літературознавчого аналізу.

Пропонована програма поєднує деякі пріоритети курсу. З одного боку, поглиблює основи теоретичних знань, наявні у студентів-першокурсників. З другого – формує філософсько-естетичний та культурологічний контексти для кваліфікованого літературознавчого мислення.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Літературознавство як наука. Література та життя.	Розуміти основні поняття літературознавства як науки та його методологічні основи. Усвідомлювати взаємозв'язок літератури з суспільством та життям, роль літератури в культурному контексті. Здатність аналізувати, як соціокультурні та історичні обставини впливають на літературні твори.	<i>Обговорення питань, конспектування, презентація, проєкт</i>
4 / 1	Тема 2. Літературно-художній образ	Розуміти поняття літературного образу, його структуру та функцію в художньому творі. Уміти визначати та аналізувати основні види образів у літературі, їхню символіку та значення. Застосовувати отримані знання для аналізу конкретних літературних персонажів і художніх деталей.	<i>Обговорення питань, конспектування, презентація, проєкт</i>
3 / 1	Тема 3. Зміст і форма літературного твору	Вміти пояснити взаємозв'язок між змістом та формою в літературному творі. Усвідомлювати, як стилістичні прийоми та композиційні особливості впливають на сприйняття твору. Аналізувати різні форми художніх текстів та інтерпретувати їх відповідно до змісту.	<i>Обговорення питань, конспектування, презентація, проєкт</i>
5 / 2	Тема 4. Образність та експресивність художньої мови. Тропіка. Поетичний синтаксис	Розуміти основні види тропів та їхню функцію у художньому тексті. Усвідомлювати роль образності й експресивності у створенні емоційного впливу літературного твору. Вміти аналізувати поетичний синтаксис та виражальні засоби, що створюють експресивність мови твору.	<i>Обговорення питань, конспектування, дискусія, презентація, проєкт</i>
5 / 2	Тема 5. Літературні роди і жанри	Розрізняти основні літературні роди (епос, лірика, драма) та їхні жанрові особливості. Знати основні жанрові форми літературних творів та вміти їх класифікувати. Застосовувати знання про жанри для аналізу та інтерпретації літературних текстів.	<i>Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження</i>
4 / 2	Тема 6. Версифікація поетичної мови	Розуміти основні поняття версифікації, такі як ритм, рима, метр і строфіка. Вміти визначати різні системи	<i>Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження,</i>

		віршування та їхні характерні особливості. Аналізувати структуру поетичних творів з точки зору версифікаційних особливостей.	<i>проект</i>
5 / 2	Тема 7. Напрями, течії, школи в літературознавстві	Знати основні напрями, течії та школи літературознавства, їхні історичні та ідеологічні основи. Вміти порівнювати різні методи літературного аналізу та використовувати їх у власній практиці. Інтерпретувати літературні твори в контексті основних напрямів літературознавства.	<i>Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження, проект</i>
4 / 2	Тема 8. Аналіз та інтерпретація художнього твору Аналіз та інтерпретація художнього твору	Розуміти методи та етапи аналізу літературного твору. Вміти інтерпретувати художні твори, враховуючи стильові, жанрові та композиційні особливості. Використовувати різні підходи для глибокого аналізу тексту та аргументованої інтерпретації його змісту.	<i>Обговорення питань, аналіз творів</i>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доп.. Львів: Літопис, 2001. 832 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zubrytska_Mariia/Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_XX_st/
2. Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 296 с.
3. Білоус П. В., Левченко Г. Д. Вступ до літературознавства: Навч. посібник для самостійної роботи студента. К.: ВЦ «Академія», 2012. 364 с.
4. Будний Василь. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. 301 с. URL: <http://philology.lnu.edu.ua/course/vstup-do-literaturoznavstva-slavisty>
5. Вступ до літературознавства: хрестоматія / Упор. Ніна Бернадська. Київ: Либідь, 1995. 256 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/369976.pdf
6. Галич О. Вступ до літературознавства: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 324 с.
7. Качуровський Ігор. Нарис компаративної метрики. Мюнхен, 1985. 119 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1963-kachurovskiy-i-naris-komparativnoyi-metriki/>
8. Качуровський І. Строфіка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1967. 359 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1055-kachurovskiy-i-strofika/>
9. Качуровський Ігор. Фоніка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1974. 207 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1945-kachurovskiy-i-fonika/>
10. Когут О. В. Вступ до літературознавства: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 90 с.
11. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. А. Волкова / В.о. Буковинського центру гуманітарних досліджень. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
12. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К.: ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
13. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2006. 347 с.

14. Орлова О.В., Орлов О.П. Основи літературознавства. Полтава: ПНПУ, 2020. 134 с.
15. Основи теорії літератури: навчальний посібник. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 114 с.
16. Пахаренко В. Українська поетика. 3-є вид., доповн. Черкаси: «Відлуння – плюс», 2009. 416 с.
17. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ-початок ХХІ ст. К., 2005. 531 с.
18. Франко Іван. Із секретів поетичної творчості. *Іван Франко. Твори: У 50 т. Т. 31.* Київ: Наукова думка, 1981. С. 45-119.
URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t31/
19. Mitosek Z. Teorie badań literackich. Warszawa: WNP, 2005. 481 s.
20. Vala Jaroslav. Úvod do studia literatury. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. URL: <http://kcj2.upol.cz/vala/udslbopora.pdf>
21. Portal dla polonistów i nie tylko – сторінка, повністю присвячена теорії літератур: <http://teoria-literatury.cba.pl/>
22. Kulturalna Polska / Streszczenia i opracowania lektur – сторінка містить літературні тексти, їх аналіз та інтерпретації, інформацію про літературні епохи і головні мотиви в літературі і мистецтві: <http://klp.pl/>
23. Cuddon J.A. Dictionary of Literary Terms & Literary Theory. Penguin Reference, 1992.
24. Baldick Chris The Oxford Dictionary of Literary Terms. Oxford University Press Inc., New York, 2001, 2004, 2008.
25. SŁOWNIK TERMINÓW LITERACKICH Autor: Janusz Sławiński, M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, oprac. A. Okopień-Sławińska. Wydawnictwo: Ossolineum, 706 s.
26. Ilustrowany słownik terminów literackich. Historia, anegdota, etymologia // Seria: Podręcznik Humanisty. Gdańsk, 2018. 548 s.

Електронні інформаційні ресурси

- https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BC%D0%B5%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%8F_%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0
- <https://litcentr.in.ua/news/2019-05-25-9686>
- https://dt.ua/SOCIETY/posmihovisko,___abo_pro_smihovu_kulturu_poukrayinski.html
- <http://estetica.etica.in.ua/teoriya-karnavalu-m-m-bahtina/>
- https://pidruchniki.com/12590605/kulturologiya/karnavalna_kultura
- <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/342865.html>
- Portal dla polonistów i nietylko – сторінка, повністю присвячена теорії літератур: <http://teoria-literatury.cba.pl/>
- Kulturalna Polska / Streszczenia i opracowania lektur – сторінка містить літературні тексти, їх аналіз та інтерпретації, інформацію про літературні епохи і головні мотиви в літературі і мистецтві: <http://klp.pl/>
- <https://kzref.org/tkachenko-a-o-mistectvo-slova-vstup-do-literaturoznawstva-pidr.html>
- <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2111>
- https://chtyvo.org.ua/authors/Bilous_Petro/Vstup_do_literaturoznawstva/
- https://stud.com.ua/67898/literatura/vstup_do_literaturoznawstva
- <https://archive.chytomo.com/news/literaturni-lekciii-onlajn-de-shukati>
- <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/818/1/vstup%20literat.pdf>
- <https://allegro.pl/listing?string=s%C5%82ownik%20termin%C3%B3w%20literackich%20g%C5%82owi%C5%84ski>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. У випадку відсутності студента на практичному занятті він **зобов'язаний** відпрацювати пропущене заняття. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Здобувачі освіти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у формі співбесіди з викладачем або письмових завдань.

Також береться до уваги відвідування лекцій (пропущені заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу лекцій обов'язкове), цінується і заохочується творчий підхід до опрацювання запропонованих тем.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

Кожен здобувач повинен виконати обсяг робіт, передбачених робочою програмою, та у терміни, передбачені курсом. Викладач терміни виконання певних видів робіт визначає заздалегідь. Роботи, які подають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку (-10 балів).

Науково-педагогічний працівник гарантує доступність зустрічей у межах університету, а також можливість заочної комунікації та консультування з урахуванням електронних можливостей (навчальних платформ – Moodle, Office 365; Zoom та ін.).

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії. Перескладають модулі з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, медична довідка, участь у спортивних змаганнях, конференціях, відрядженнях).

Політика щодо академічної доброчесності. В оцінюванні підготовки здобувачем освіти практичних і, особливо, індивідуальних творчих завдань, самостійної роботи керується політикою академічної доброчесності. Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, фальсифікація фактів, кількісні та якісні маніпуляції), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують так:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Поточне оцінювання – визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 1-7 (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульний контроль - проводити в системі Moodle в позааудиторний час (теми 1-8)	Тренінг - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Самостійна робота - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу	

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)